

Sygn. akt VIII Ka 407/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 01 października 2019 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: **SSO Przemysław Wasilewski**

Sędziowie: **SO Dorota Niewińska**

SO Marek Wasiluk

Protokolant Izabela Zinkiewicz

przy udziale Prokuratora Tomasza Milewskiego

po rozpoznaniu w dniu 01 października 2019 roku

sprawy E. L.

oskarżonej o czyn z art. 281 k.k.;

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 28 marca 2019 roku, sygnatura akt III K 1794/18

I. Zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

II. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. O. kwotę 516,60 (pięćset szesnaście złotych sześćdziesiąt groszy) złotych, w tym kwotę 96,60 (dziewięćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt groszy) złotych podatku VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

III. Zwalnia oskarżoną od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Dorota Niewińska Przemysław Wasilewski Marek Wasiluk

UZASADNIENIE

E. L. została oskarżona o to, że w dniu 4 lipca 2018 w (...) przy ul. (...) w B. dokonała kradzieży: szczotki do włosów, mlecza D., skarpet męskich, okularów słonecznych, słuchawek marki S., bluzy, żelu C., pomadki do ust, płynu L., pod pasek, maszynek do golenia, lakieru do paznokci, patyczków do uszu, antyperspirantu, leku I., pomadki marki N. o łącznej wartości 172,65 zł w ten sposób, że ukryła towary w torebce i okryciu wierzchnim po czym przekroczyła linię kas nie płacąc za nie, zaś bezpośrednio po dokonaniu kradzieży, w celu utrzymania się w posiadaniu skradzionych rzeczy użyła przemocy w postaci odpychania pracowników ochrony Ł. M., K. B., następnie szarpania i kopania Ł. M. i parkingowego K. R. czym działała na szkodę Ł. M., K. R., K. B. oraz (...) sp. z o.o. ul. (...) w P., tj. o czyn z art. 281 k.k.

Sąd Rejonowy w Białymstoku wyrokiem z 28 marca 2019 r. w sprawie III K 1794/18 uznał oskarżoną E. L. za winną popełnienia zarzucanego jej czynu, z tym że przyjął, iż stanowi on wypadek mniejszej wagi z art. 283 k.k. i za to na podstawie art. 283 k.k. w zw. z art. 281 k.k. w zw. z art. 37a k.k. w zw. z art. 34 § 1 i 1a pkt 1 k.k. w zw. z art. 35 § 1 k.k.

skazał ją na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym. Sąd ten zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. O. kwotę 516,60 zł, w tym 96,60 zł podatku VAT, tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu i zwolnił oskarżoną od ponoszenia kosztów sądowych.

Apelację od powyższego orzeczenia wniosła obrońca oskarżonej, zaskarżając powyższy wyrok w całości.

Skarżąca postawiła rozstrzygnięciu następujące zarzuty:

1. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

a) art. 7 kpk - poprzez przekroczenie zasad swobodnej oceny dowodów w postaci przyjęcia, iż oskarżona stosowała przemoc w postaci odpychania i kopania, celem utrzymania się w posiadaniu zabranych rzeczy. Podczas, gdy takie zachowanie oskarżonej było spowodowane zachowaniem Ł. M., który to wobec oskarżonej kilka tygodni wcześniej zastosował swego rodzaju przemoc słowną oraz psychiczną, kierując pod jej adresem obraźliwe zwroty w momencie, gdy spotkała go na osiedlu. Błędne kojarzenie faktów przez oskarżoną oraz przypomnienie sobie agresywnego zachowania M. względem niej mogło w niej wzbudzić; uzasadnioną obawę jego ataku w momencie zatrzymania, czego konsekwencją było zastosowanie przez nią mechanizmów obronnych w postaci odpychania, które w żadnym wypadku nie miało na celu utrzymania się w posiadaniu zabranych rzeczy;

2. rażąco niewspółmierność orzeczonej względem oskarżonej kary, polegającą na orzeczeniu wobec oskarżonej E. L. kary 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie, podczas gdy biorąc pod uwagę okoliczności sprawy, właściwości osobiste oskarżonej oraz jej postawę po popełnieniu czynu, kara w wymiarze miesiąca ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie, byłaby współmierna i spełniałaby cele wychowawcze.

Mając na uwadze powyższe, skarżąca wniosła o:

1. zmianę wyroku w punkcie I poprzez orzeczenie kary minimalnej;

2. zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. O. kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych za II instancję w maksymalnej wysokości. Wskazuję, iż oskarżona E. L. nie pokryła kosztów zastępstwa procesowego, ani w części, ani w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonej nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Odwoławczy, poddając rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego kontroli, nie tylko pod kątem zgłoszonych zarzutów, ale również prawidłowości procedowania, stwierdził, że Sąd ten nie uchybił przepisom procesowym, jak i nie popełnił błędów w ustaleniach faktycznych, które mogłyby rzutować na treść wydanego wyroku i wymagałyby ingerencji w orzeczenie przez instancję odwoławczą.

W ocenie Sądu Odwoławczego, Sąd Rejonowy przeprowadził w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe w sposób dokładny i skrupulatny, wyciągając trafne wnioski przede wszystkim w przedmiocie winy oskarżonej E. L.. Procedował zgodnie z zasadami postępowania i nie dopuścił się obrazy przepisów kodeksu postępowania karnego. Ustalenia faktyczne poczynił w oparciu o całokształt zgromadzonego i ujawnionego w toku rozprawy głównego materiału dowodowego (art. 410 k.p.k.), który ocenił z poszanowaniem reguł wynikających z art. 4 k.p.k. i 7 k.p.k. Zajęte stanowisko należycie uzasadnił w pisemnych motywach swego rozstrzygnięcia, wskazując tam fakty, które uznał za udowodnione lub nieudowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych (art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k.).

Sąd Okręgowy w całości podzielił ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy, dokonaną wykładnię przepisów prawa materialnego, jak również proces subsumcji.

Uzasadnienie środka zaskarżenia stanowi dowolną polemikę z ustaleniami i rozważaniami Sądu odnośnie kwestii, które Sąd ten rozstrzygnął i omówił. obrońca na podstawie wybranych przez siebie w sposób dowolny i wyrywkowy okoliczności usiłuje stworzyć alternatywną rzeczywistość, w której zastosowanie przez oskarżoną przemocy w postaci odpychania i kopania nie miało na celu utrzymania się w posiadaniu zabranych rzeczy, lecz było spowodowane zachowaniem Ł. M., który to miał wobec oskarżonej kilka tygodni wcześniej zastosować swego rodzaju przemoc słowną oraz psychiczną, kierując pod jej adresem obraźliwe zwroty w momencie, gdy spotkała go na osiedlu. Zdaniem skarżącej agresywne zachowanie Ł. M. mogło wzbudzić w E. L. uzasadnioną obawę jego ataku w momencie zatrzymania, czego konsekwencją było zastosowanie przez nią mechanizmów obronnych w postaci odpychania. Apelująca nie wskazuje przy tym w sposób szczegółowy i pełny, na jakich dowodach opiera powyższy wniosek.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że Sąd Odwoławczy w całości podzielił rozważania, argumentację i wnioski Sądu Rejonowego. Nie ma zatem potrzeby ich szczegółowego powtarzania. Z tego powodu, ustosunkowując się do przytoczonego wyżej twierdzenia obrońcy oskarżonej, za wystarczające uznano wskazanie, że o wydarzeniu, które miało mieć miejsce pod sklepem (...) oskarżona poinformowała Sąd I instancji na rozprawie głównej dnia 17 stycznia 2019 r., oświadczając, że przypadkowe spotkanie, podczas którego Ł. M. miał zachowywać się wobec niej agresywnie jest zdarzeniem „sprzed dwóch czy trzech miesięcy” (k. 84v.), podczas gdy przedmiotowa sprawa dotyczy czynu z dnia 04 lipca 2018 r. (k. 2). Co więcej, oskarżona podała, że w trakcie zdarzenia, w którym apelująca upatruje przyczyny zachowania E. L., Ł. M. „zaczął mówić, żeby mu pieniądze oddała za telefon” (k. 84v.). Nie ma zatem wątpliwości, że formułując zarzut podniesiony w pkt 1 lit. a środka odwoławczego, obrońca oskarżonej błędnie zinterpretowała wyjaśnienia E. L., uznając, iż opisane zdarzenie miało miejsce przed dokonaniem czynu zabronionego, a w konsekwencji stanowi przyczynę jej zachowania w dniu 4 lipca 2018 r. Wbrew twierdzeniom skarżącej nie ma więc żadnych powodów, by uznać, że Sąd Rejonowy nieprawidłowo zakwalifikował czyn E. L. jako kradzież rozbójniczą, a nie kradzież zwykłą.

Odnosząc się do zarzutów związanych z rażącą niewspółmiernością kary i środka karnego – w całości okazały się niezasadne. Zgodnie z przyjętym orzecznictwem niewspółmierność kary zachodzi wówczas, gdy zastosowana kara, wymierzona za przypisane oskarżonemu przestępstwo, nie odzwierciedla należycie stopnia społecznego niebezpieczeństwa czynów oraz nie uwzględnia w wystarczającej mierze celów kary (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 1990 r., WR 363/90, OSNKW 1991, Nr 7-9, poz. 39, LEX 20452). Uznaje się również, że zarzut rażącej niewspółmierności, jako zarzut z kategorii ocen, można zasadnie podnosić wówczas, gdy kara jakkolwiek mieszcząca się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia czynu zabronionego, jak i osobowości sprawcy – innymi słowy, gdy w odczuciu społecznym jest karą niesprawiedliwą (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 1985 r., V KRN 178/85, OSNKW 1985, Nr 7-8, poz. 60, LEX 20053). Ponadto w literaturze przyjmuje się, że rażąca niewspółmierność orzeczonej kary ma miejsce wówczas, gdy pozostaje ona w dysproporcji ze stopniem winy sprawcy, stopniem społecznej szkodliwości czynu, prewencją szczególną i ogólną, karą żądaną a karą wymierzoną (K. Łotewski, „Apelacja”).

Analizując pisemne motywy rozstrzygnięcia związane z wymiarem kary i argumenty z apelacji, Sąd Odwoławczy nie podzielił żadnego z zarzutów, uznając za trafne wskazania Sądu Rejonowego w powyższym zakresie. Zgodnie z art. 53 § 1 k.k. sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc, by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Dodatkowo z § 2 art. 53 k.k. wynika, iż wymierzając karę, sąd uwzględnia w szczególności motywację i sposób zachowania się sprawcy, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowanie się po jego popełnieniu, a zwłaszcza staranie o naprawienie szkody lub zadośćuczynienie w innej formie społecznemu poczuciu sprawiedliwości, a także zachowanie się pokrzywdzonego.

Zgodnie z art. 283 k.k. w wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w art. 281 k.k. podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Powyższe zagrożenie karą wskazane przez ustawodawcę świadczy między innymi o tym, że nawet pomimo zakwalifikowania kradzieży rozbójniczej jako wypadku mniejszej wagi, przestępstwo to jest w wysokim stopniu szkodliwe społecznie. Sąd I instancji, skorzystawszy jednak z możliwości przewidzianej w art. 37a k.k., wymierzył oskarżonej karę 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym.

Uznając za zbędne powtarzanie wyводу Sądu I Instancji w omawianym zakresie, wystarczającym jest odesłanie do pisemnych motywów rozstrzygnięcia w zakresie kary tegoż Sądu. W sposób pełny przeanalizowano, czy zastosowanie powyższej reakcji prawnokarnej odpowiada dyrektywom określonym w art. 53 k.k. Przy wymiarze kary Sąd uwzględnił dotychczasowy brak karalności oskarżonej oraz fakt, iż wszystkie skradzione przedmioty zostały odzyskane. Oceniając stopień winy E. L., Sąd miał na uwadze zdiagnozowane zaburzenia osobowości. Orzeczona kara jest sprawiedliwa z punktu widzenia prewencji generalnej. Zapobiegnie popełnieniu przez sprawcę podobnego przestępstwa w przyszłości, jak również spełni rolę wychowawczą.

Reasumując, żaden z zarzutów apelacyjnych nie okazał się celny. Nie stwierdzając żadnych uchybień, które mogły mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku, orzeczono jak w pkt. 1 sentencji.

Na podstawie § 4 ust. 1 i 3 w zw. z § 17 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2019 r. poz. 18) Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy oskarżonej kwotę 516,60 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Z uwagi na trudną sytuację finansową oskarżonej Sąd Odwoławczy na mocy art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżoną od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych za II instancję.

Dorota Niewińska Przemysław Wasilewski Marek Wasiluk